

EUROPEAN PARLIAMENT BRUSSELS

ΑΘΩΣ

THE HOLY MOUNT ATHOS

WARLAMIS

EUROPEAN PARLIAMENT BRUSSELS

SALLE YEHUDI MENUHIN

EXHIBITION

ΑΘΩΣ

THE HOLY MOUNT ATHOS

WARLAMIS

PAINTINGS

2013

ΑΝΤΩΝΗΣ Κ. ΣΑΜΑΡΑΣ

Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος

Στην εποχή που βιώνουμε, μια εποχή κρίσης οικονομικής, αλλά και ηθικών αξιών, η Τέχνη, μεταξύ άλλων, προσφέρει ελπίδα, δημιουργικότητα και πνευματική δύναμη. Δηλαδή πρότυπα ήθους. Κυρίως όταν η Τέχνη αγκαλιάζει την παράδοση και την άσβεστη πίστη στην Ορθοδοξία.

Όλα αυτά αντιπροσωπεύονται στην έκθεση «Το Άγιον Όρος», του διεθνούς φήμης Έλληνα της διασποράς, ζωγράφου και αρχιτέκτονα καθηγητή Ευθυμίου Βαρλάμη. Μια έκθεση στην οποία απεικονίζεται ένας χώρος μοναδικός, ένα μουσείο της φύσης, της αρχιτεκτονικής και της πνευματικής μας παράδοσης, που αποτελεί ένα άγρυπνο φυλάκιο των πανανθρώπινων αξιών και κατ' επέκταση διέξοδο της σύγχρονης κοινωνίας από την κρίση. Φιλοξενία, σεβασμός στο περιβάλλον, κοινωνική αλληλεγγύη και πίστη στον Θεό. Μια εφεδρεία ελπίδας και ψυχικής ανάτασης.

Εύχομαι η έκθεση του καθηγητή Βαρλάμη, να τροφοδοτήσει έναν γόνιμο διάλογο στους κόλπους της μεγάλης μας ευρωπαϊκής οικογένειας και κυρίως να εμπνεύσει τους νέους μας, με τις άφθαρτες αξίες της ελληνικής πνευματικής παράδοσης: τη Δημοκρατία, την Ειρήνη, την αλληλεγγύη και με όραμα για μια κοινωνία πιο ανθρώπινη για τα παιδιά μας.

In these times we live in, a period of economic crisis and lack of ethical values, Art offers us hope, creativity and spiritual strength. In other words ETHOS. This happens especially when Art embraces tradition and the undying faith in Orthodoxy.

All these are represented in the exhibition “Mount Athos” of the internationally famous painter, a Greek of the “diaspora”, architect and professor Efthymios Warlamis.

This exhibition depicts a unique place: a museum of nature, architecture and spiritual traditions which guard all human values and is an outlet of our society from the crisis.

Hospitality, respect towards the environment, solidarity and faith in God are all the things that make this place a reserve of hope and psychic uplift.

I hope this exhibition of professor Warlamis will create a productive dialogue amongst the people of the big European family and mostly to inspire the young generation with the undiminished values of the spiritual Greek traditions: Democracy, Peace, Solidarity, and to give them the vision for a more human society.

Antonis C. Samaras
The Prime Minister of Greece

Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος Αντώνης Κ. Σαμαράς

The Prime Minister of Greece Antonis C. Samaras

Η έκθεση "Άγιον Όρος" του Ε. Βαρλάμη στο
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης (2008-9)

The "Mount Athos" exhibition by E. Warlamis at
the Museum of Byzantine Culture in Thessaloniki (2008-9)

Ο Ευθύμιος Βαρλάμης στο Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο της Βέροιας, 2013 (Φωτ.: Γιάννης Ζιώρης) | Efthymios Warlamis at St Paul's Cultural Center in Veria, 2013 (Photo: Giannis Zioris)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος

Με μεγάλη ικανοποίηση χαιρετίζω την παρουσίαση του έργου με τίτλο «ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ» του αξιότιμου Καθηγητή κ. Ευθύμιου Βαρλάμη που θα εκτεθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τον θεσμικό χώρο εκπροσώπησης των λαών της Ευρώπης.

Ο αρχιτέκτονας, γλύπτης και ζωγράφος κ. Βαρλάμης είναι ένας μεγάλος σύγχρονος δημιουργός, εκφραστής της Ελληνικότητας και βαθύς μελετητής της ελληνικής ψυχής όπως αποτυπώνεται στο πολυσχιδές έργο του. Διαθέτει έναν ανεξάντλητο εσωτερικό δυναμισμό που αποτυπώνεται ανάγλυφα, όχι μόνο στα έργα του, αλλά και στην ίδια τη στάση ζωής που ακολουθεί.

Η έκθεση, με την οποία παρουσιάζεται το Άγιο Όρος, αποτελεί μια καλή ευκαιρία να επανεκτιμήσουμε τη μακραίωνη σημασία και την προσφορά της Αθωνικής Πολιτείας στον Χριστιανισμό αλλά και στον Ελληνισμό. Παραμένει διαχρονικά η καρδιά και ο σφυγμός της Ορθοδοξίας και θεματοφύλακας της ζώσας Βυζαντινής παράδοσης.

Ο τρόπος ζωής στην Αγιορείτικη Κοινότητα αποτελεί το φωτεινό παράδειγμα γνήσιας υπαρξιακής αναζήτησης με στόχο την υπέρβαση της καθημερινής αλλοίωσης των εσωτερικών και ψυχικών καταβολών, που υφιστάμεθα στις σύγχρονες κοινωνίες. Το Άγιο Όρος αποτελεί τόπο περίσκεψης και ελπίδας κάθε φορά που φτάνουμε σε ένα προσωπικό αδιέξοδο. Αποτελεί την ιδανική διέξοδο στην φυσική δίψα των ανθρώπων για την αέναη αναζήτηση της αλήθειας.

Στο πέρασμα των αιώνων, οι Αγιορείτες Μοναχοί απερίσπαστοι συνεχίζουν να μας δείχνουν με το παράδειγμά τους, ότι η ζωή είναι δυνατή στον πλανήτη μας εφόσον υφίστανται οι δομικές αξίες, της πίστης στο Θεό, του σεβασμού του περιβάλλοντος, της αλληλοκατανόησης και της ισορροπίας ανάμεσα στο υλικό και το πνευματικό, αποδεικνύοντας τη σημασία αυτών των αξιών για την ανθρώπινη ύπαρξη.

It is with great pleasure that I present the exhibition “Mount Athos”, displaying works by Professor Efthymios Warlamis in the European Parliament, the institution representing the citizens of the European Union. Professor Warlamis, an architect, sculptor and painter, has a deep knowledge of the “Hellenic Identity”.

This exhibition constitutes a good opportunity to reevaluate the centuries-old most important contribution of Mount Athos to Christianity, as well as its impact to Hellenism, remaining at the heart of the Greek Orthodox Church over time.

The way of life in the monastic community of Mount Athos is a clear example of genuine existential quest, aiming at the transgression of the mundane routines and daily life alienation of modern society. Mount Athos is a place for reflection and hope, whenever we reach a deadlock. It constitutes the ideal recourse for man’s natural desire and thirst for the perpetual pursuit of truth.

The athonite monks, living throughout the ages undistracted, offer a perfect example of a life based on the substantial values of faith, of the respect for the environment, of mutual understanding, of balance between material and spiritual aspects of the world, evidencing the significance of these values to human existence.

The monastic community of Mount Athos, cradle of spirituality and universality, represents the core ideals and values that

Η Αγιορείτικη Κοινότητα, κοιτίδα της πνευματικότητας και της οικουμενικότητας, αντιπροσωπεύει με τον καλύτερο τρόπο τα ιδανικά και τις αξίες στις οποίες βασίστηκε ο Δυτικός Πολιτισμός. Ένας πολιτισμός του οποίου τα συστατικά στοιχεία έχουν βαθιά χαραγμένη επάνω τους την λέξη «Ελλάδα».

Το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος, αναγνωρίζοντας τη σημασία και την αξία του Αγίου Όρους, υποστηρίζει ενεργά την παρουσίαση του έργου του διεθνούς αναγνωρισμένου Έλληνα ζωγράφου Καθηγητή κ. Βαρλάμη, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επιβεβαιώνοντας ότι η Ελλάδα δύναται να συμβάλει στην σταθεροποίηση της Ευρώπης, υπενθυμίζοντας τις αξίες επάνω στις οποίες εδράζεται ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός. Μια έκθεση που υπενθυμίζει τις πανανθρώπινες αξίες και τα θεμελιώδη ιδανικά που θα πρέπει να συνεχίσει να ακολουθεί το ευρωπαϊκό οικοδόμημα προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος μιας ευρωπαϊκής κοινότητας αλληλεγγύης.

Δεν θα μπορούσε να βρεθεί καλύτερος τόπος παρουσίασης της συγκεκριμένης έκθεσης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη μήτρα του ευρωπαϊκού οράματος.

shaped the foundations of the western civilization, leaving an imprint of Greece on its components.

The Ministry of Foreign Affairs of the Hellenic Republic, recognizing the importance and value of Mount Athos, actively supports the exhibition in the European Parliament of these works by Professor Warlamis, an internationally known Greek artist, thus confirming, among other things, that Greece can contribute to the stabilization of Europe.

This exhibition reminds us of the fundamental ideals and the universal values that Europe should continue to pursue in order to achieve the goal of a genuine community of solidarity.

I could not imagine a better context for the presentation of these works than the European Parliament, being at the heart of the “European vision”.

DIMITRIS L. AVRAMOPOULOS

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Υπουργός Τουρισμού

Η παρουσίαση του καλλιτεχνικού έργου του Ευθύμιου Βαρλάμη για το Άγιο Όρος, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην καρδιά της Ευρώπης, προβάλλει μοναδικές εικόνες, που χαρακτηρίζονται τόσο για την απaráμιλλη φυσική και αρχιτεκτονική τους ομορφιά, όσο και για τη ζωντανή παρουσία των πνευματικών αξιών του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Προβάλλει μοναδικά ζωντανά μνημεία όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης.

Το Άγιο Όρος και η Αθωνική πολιτεία, με το πλήθος των ιερών μονών, τον ιδιαίτερο πολιτιστικό πλούτο και μια ιστορία μεγαλύτερη των 1000 ετών, δίκαια έχει χαρακτηριστεί ως ένας πολιτιστικός δρυμός της Ευρώπης. Μια πηγή γνώσεων για την παγκόσμια κοινωνία.

Σήμερα, ο επισκέπτης στην έκθεση έργων του Ευθύμιου Βαρλάμη, έχει την ευκαιρία να επισκεφθεί νοερά το Άγιο Όρος. Να βαδίσει στον ιερό χώρο. Να αισθανθεί το μυστικισμό του και να γνωρίσει τον πολιτιστικό πλούτο του..

Τουρισμός και Πολιτισμός είναι έννοιες συγγενείς και αλληλένδετες, που μεταφέρουν την εικόνα της Ελλάδας σε όλο τον κόσμο.

Την εικόνα αυτή αντιπροσωπεύει ιδανικά το Άγιο Όρος και η εικόνα αυτή προβάλλεται έξοχα μέσα από το καλλιτεχνικό έργο του Ευθύμιου Βαρλάμη.

Η συμβολή αυτής της πρωτοβουλίας, στις προσπάθειες προβολής του ελληνικού τουρισμού, είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς αναδεικνύει και υπενθυμίζει ότι η χώρα μας διαθέτει μεγάλη πολιτιστική παραγωγή, για την οποία μπορεί να είναι υπερήφανη, όχι μόνο η ίδια, αλλά ολόκληρη η Ευρώπη και η οποία μπορεί να προσελκύσει πάρα πολλούς επισκέπτες από το εξωτερικό για να γνωρίσουν από κοντά στοιχεία της παγκόσμιας κληρονομιάς.

Efthymios Warlamis' collection of art works with reference to Mount Athos exhibited at the European Parliament in the heart of Europe, projects unique images that are characterized as much for their unparalleled natural and architectural beauty as for the living presence of the spiritual values of Hellenism and Orthodoxy.

It displays unique living monuments not only of Greece but of all Europe.

The holy monastic state of Mount Athos with its numerous monasteries, its exceptional cultural treasures and with a history of more than ten centuries, has justly been classed as one of Europe's cultural reserves; a source of knowledge for the global community.

Today, the visitor to Efthymios Warlamis' exhibition is given the opportunity to make a virtual visit to Mount Athos, to take a walk in the sacred surroundings, to feel its mysticism and discover its cultural wealth...

Tourism and Culture are interrelated and inseparable concepts that broadcast the image of Greece worldwide. This image is ideally represented by Mount Athos, as it is superbly projected through the artwork of Efthymios Warlamis.

The contribution of this initiative to the efforts made to promote Greek tourism is of particular importance, since it reminds and draws attention to the fact that our country possesses an enormous cultural production of which it can be proud, as can all of Europe, and which can be a magnet for numerous foreign visitors to become closely acquainted with elements of our world's heritage.

OLGA KEFALOGIANNI
Greek Minister of Tourism

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ

Υπουργός Μακεδονίας Θράκης

Η έκθεση «Άγιον Όρος» του Έλληνα ζωγράφου Ευθύμιου Βαρλάμη, που θα φιλοξενηθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Μάρτιο του 2013, πέρα από ένα εξαιρετο και πολυσήμαντο καλλιτεχνικό έργο, αποτελεί ένα ιδιαίτερο γεγονός που αντανακλά στην «καρδιά» της Ευρώπης τις πνευματικές αξίες του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Αυτών των δυο οικουμενικών μεγεθών, η ιστορική ένωση των οποίων προκάλεσε αληθινή κοσμογονία, δημιουργώντας μια «νέα εποχή».

Εκθέσεις σαν και αυτήν διασφαλίζουν το θησαυρό γνώσεων και ευσέβειας της Αγιορείτικης κληρονομιάς και συμβάλλουν στη διάδοσή του, δίνοντας παράλληλα την ευκαιρία στους επισκέπτες να βιώσουν νοερά την κατάνυξη της Αθωνικής πολιτείας.

Το «Άγιον Όρος», πέρα από σημείο αναφοράς της Ορθοδοξίας, αποτελεί «ζωντανό» μνημείο, όπου η πολιτισμική παράδοση συναντά την πνευματικότητα και διδάσκει τη λιτότητα. Αυτό είναι το μεγαλείο της πίστης μας που μας κρατά ενωμένους και που ο κάθε Έλληνας οφείλει να διαφυλάσσει μέσα στη ψυχή του.

Στη σημερινή εποχή που τείνει να κυριαρχήσει η ατομικότητα, εκθέσεις όπως αυτή του Ευθύμιου Βαρλάμη αποτελούν πολιτιστικό ανάχωμα στην κοινοτυπία.

The exhibition of the Greek painter Efthymios Warlami, which will be hosted at the European Parliament in March 2013, is not only an excellent and meaningful artwork, but also a great cultural event that reflects the values of Hellenism and Orthodoxy at the heart of Europe. When Hellenism and Orthodoxy were met, a new era was inaugurated.

These kinds of Exhibitions safeguard the treasure of knowledge and piety of the heritage of the Holy Mountain and contribute to its dissemination, offering visitors the chance to experience the devoutness of the State of the Holy Mountain.

The Holy Mountain, besides a reference point of Orthodoxy, is a living monument, where the cultural traditions meet spirituality, and teaches simplicity. Each aspect of the Holy Mountain reveals the greatness of our faith that keeps us united and that each one of us should carry inside him.

Nowadays, at a time when individualism tends to dominate, exhibitions like the one of Efthymios Warlami, offer a powerful motivation for the development of innovative actions.

THEODOROS KARAOGLU
Greek Minister of Macedonia & Thrace

ΚΩΣΤΑΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

αν. Υπουργός Πολιτισμού

Η Αθωνική Πολιτεία που αντιπροσωπεύει και εκφράζει τη ζωντανή συνέχεια της πνευματικής παράδοσης του ελληνισμού, την προσήλωση στις παραδόσεις και τη στενή και μακράιωνη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία, συγκινεί μόνο το σύνολο του ορθόδοξου και του, εν γένει, χριστιανικού κόσμου αλλά και εκατομμύρια ανθρώπους που είναι ευαισθητοποιημένοι απέναντι στις αξίες του πνεύματος και της πίστης.

Γι' αυτό, και έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον ο δυναμικός διάλογος και η σύγχρονη έκφραση αυτού του μοναστικού κόσμου μέσα από το έργο ενός σημερινού καλλιτέχνη. Και ακόμη περισσότερο γιατί ο καλλιτέχνης αυτός, ο Καθ. Ευθύμιος Βαρλάμης έχει διεθνή αναγνώριση και το συνολικό έργο του συνδυάζει το σεβασμό στην παράδοση και την ιστορική ταυτότητα του τόπου μας με το δυναμισμό και την οικουμενική αναγκαιότητα του ελληνικού πνεύματος.

Πιστεύω και περιμένω το εξαιρετικό και πολυσήμαντο αυτό καλλιτεχνικό έργο να προσφέρει στους επισκέπτες της έκθεσης και ιδιαίτερα στις γυναίκες, ένα μοναδικό βίωμα της ατμόσφαιρας και της πνευματικότητας της Αθωνικής Πολιτείας και βέβαια να γίνει ο ιδανικός πρεσβευτής που θα προβάλει τη σύγχρονη Ελλάδα στο κέντρο της Ευρώπης.

The City of Athos, which represents and expresses the living continuity of the spiritual tradition of Hellenism, the adherence to traditions and the close and longstanding connection of art with religious worship, not only moves the entire Orthodox and generally Christian world but also millions of people who are sensitive towards the values of spirit and faith.

For this reason, a dynamic dialogue, and the modern expression of this Monastic world through the work of a contemporary artist, is extremely interesting today. And even more so if the artist, Prof. Efthymios Warlamis, has international recognition and his overall work combines respect for tradition and the historical identity of our country with the dynamism and universal necessity of the Greek spirit.

I believe and expect that this exceptional and momentous artwork will offer to the visitors of this exhibition, and especially women, the unique experience of the atmosphere and spirituality of City of Athos; and of course it will become the ideal ambassador for the promotion of modern Greece to the heart of Europe.

KOSTAS TZAVARAS
Greek dep. Minister of Culture

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας

Το καλλιτεχνικό έργο του Ευθύμιου Βαρλάμη για το Άγιο Όρος, το οποίο ξεκινά το ταξίδι του με την παρουσίασή του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, προβάλλει με ιδιαίτερο και μοναδικό τρόπο την πνευματική παράδοση του ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Ταυτόχρονα, αναδεικνύει το φυσικό και αρχιτεκτονικό κάλος της Αθωνικής Πολιτείας δίνοντας στον επισκέπτη της έκθεσης τη δυνατότητα να «περιηγηθεί» και να γνωρίσει τον πολιτιστικό και ιστορικό της πλούτο.

Στη συνάντηση αυτή, της τέχνης με τη θρησκεία, αναδύεται η εικόνα της Ελλάδας και ξεπροβάλλει η μακραίωνη ιστορία της Κεντρικής Μακεδονίας. Κοιτίδα του αρχαίου ελληνικού κόσμου, λίκνο της πνευματικότητας των βυζαντινών χρόνων, φάρος των αξιών και της ιερής παράδοσης της ορθόδοξης πίστης στην εποχή μας, η Κεντρική Μακεδονία καλεί και προσκαλεί το κοινό της έκθεσης να εξερευνήσει τα διαφορετικά, ιστορικά και σύγχρονα μονοπάτια της.

Η Αθωνική Πολιτεία, μέσα στην καρδιά της περιοχής μας, καθώς και όλες οι ιδιαίτερες και διαφορετικές πτυχές του τόπου μας, ανταμείβουν τους επισκέπτες προσφέροντάς τους ένα ξεχωριστό βίωμα.

The outstanding artistic work of Efthymios Warlamis on Mount Athos, which starts its journey with the presentation at the European Parliament in Brussels, unfolds in an exceptional and unique way the spiritual tradition of Hellenism and Orthodoxy. Equally, it highlights the natural and architectural magnificence of Mount Athos enabling visitors to share the opportunity of “wandering” and discovering the cultural and historical wealth.

Through this union, between art and religion, the image of Greece reveals and the long history of Central Macedonia emerges. Kernel of the ancient Greek world, cradle of spirituality of the Byzantine era, lighthouse of the values and the sacred tradition of the Orthodox faith in our time, Central Macedonia invites the public to explore its diverse, historical and modern paths.

The Mount Athos, in the heart of Central Macedonia, as well as all the special and different aspects of our region, will reward the visitors by offering a truly unique experience.

APOSTOLOS TZITZIKOSTAS
Governor of Central Macedonia

ANNY ΠΟΔΗΜΑΤΑ

Αντιπρόεδρος Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Είναι τιμή για την Ελλάδα να παρουσιάζει στους χώρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την έκθεση του διεθνούς φήμης έλληνα αρχιτέκτονα και ζωγράφου καθηγητή Μάκη Βαρλάμη με θέμα το Άγιο Όρος.

Είναι βέβαια και μια μεγάλη ευκαιρία για την Ευρώπη να προβάλλει με ένα τόσο ξεχωριστό τρόπο τους «πολιτιστικούς και θρησκευτικούς θησαυρούς της». Γιατί το Άγιο Όρος αποτελεί μία ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια αξία.

Ιδιαίτερα σήμερα που η Ευρώπη περνάει μία δύσκολη περίοδο το έργο αυτό μας δίνει ακόμα μια αφορμή να ανατρέξουμε στις πολιτιστικές μας εφεδρείες. Να θυμηθούμε αυτά που μας ενώνουν μέσα στη διαφορετικότητα και να τροφοδοτήσουμε το όραμά μας για την Ε.Ε.

Εύχομαι το μεγάλο αυτό καλλιτεχνικό έργο να βρει θετική ανταπόκριση σε όλη την Ευρώπη.

It is an honour for Greece to present the exhibition on Mount Athos of renowned Greek architect and painter, Professor Makis Warlamis, in the premises of the European Parliament in Brussels.

It is certainly a great opportunity for Europe to showcase in such a special way its “cultural and religious treasures.” Because Mount Athos is a Greek, European and global treasure.

Especially now that Europe is going through a difficult time, this project offers us yet another reason to go back to our cultural reserves. To remember what unites us in diversity and to feed into our vision for the EU.

I hope this great work of art finds positive responses across Europe.

ANNI PODIMATA
Vice-President of the European Parliament

“Εστιν όρος έπ’ Ευρώπης, κάλλιστον όμου και μέγιστον”

Γρηγορίου Παλαμά Βίος Πέτρου του Άθωνίτου

“There is a mountain in Europe, most grand and beautiful”

Gregorios Palamas, Life of Peter the Athonite

Η Χερσόνησος του Άγιου Όρους συγκεντρώνει ένα σύνολο από ιδιαιτερότητες, η μοναδική σύνθεση των οποίων όχι μόνο συνιστά την ξεχωριστή και μοναδική παγκοσμίως φυσιογνωμία του μοναστικού αυτού κέντρου, αλλά αποτελεί και την αιτία και εξήγηση της αντοχής και εν ακμή επιβιώσεώς του μέσα από τις τρικυμίες δώδεκα και πλέον αιώνων. Η χλωρίδα και η πανίδα, η αρχιτεκτονική και το περιβάλλον, ... η δημοκρατική δομή λειτουργίας της Ιεράς Κοινότητας, αλλά κατ' εξοχήν η υπερχιλιετής και συνεχής παρουσία του αγιορείτικου μοναχισμού, με την λειτουργική ζωή, τις καταναυτικές ακολουθίες και τα βυζαντινά τυπικά, κατέστησαν το Άγιον Όρος ένα από τα σημαντικότερα ζωντανά κειμήλια της Ορθοδοξίας και σημείο αναφοράς στην σύγχρονη πολιτισμική πραγματικότητα.

Ο κ. Ευθύμιος Βαρλάμης, καθηγητής της Αρχιτεκτονικής εν Αυστρία αλλά και έγκριτος καλλιτέχνης, με πολλές εκθέσεις ζωγραφικής πάνω σε θρησκευτικά και εθνικά θέματα, επέλεξε το ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ως αντικείμενο πολλών έργων του, που συγκεντρώνονται σε αυτή την έκθεση...

Ο καλλιτέχνης εδώ και μια δεκαετία επιχειρεί μετάβαση «επιτας Πηγάς». Αγωνίζεται για την επιστροφή της τέχνης στην υπηρεσία της πίστεως και των θεσμών.

Συνδεδεμένοι με την παράδοση και την ιστορία μας, οι πίνακες με τις ιερές Μονές, τις σκήτες, τα ησυχαστήρια και τους μοναχούς, δημιουργούν μια πνευματική ατμόσφαιρα, η οποία στοχεύει να αφυπνίση η να ευαισθητοποιήση στο βαθύτερο είναι τις έννοιες της πίστεως και της αγάπης προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο.

Άπαντες οι εν τη κοινή Συνάξει
Αντιπρόσωποι και Προϊστάμενοι
των είκοσι Ιερών Μονών του Αγίου Όρους Αθω.

The Athonite Peninsula with its semiautonomous monastic community is wholly unique in the world, and the combination of features that makes it so is also the reason why it has been able to survive and flourish amid the tempests of twelve and more centuries. The flora and fauna, the architecture and the environment, ... the democratic structure of the Holy Community, and especially the tradition and presence, unbroken for more than a millennium, of Athonite monasticism, with its liturgical life, its profoundly reverent services and its Byzantine rules, make Mount Athos one of the most important living treasures of the Orthodox world and a point of reference in contemporary cultural reality.

Professor Efthymios Warlamis, who besides teaching architecture in Austria is also a celebrated artist, with scores of exhibitions on religious and national themes, chose MOUNT ATHOS as the subject of many of his works, which have been brought together for this exhibition... For a dozen or more years the artist has been endeavouring to ascend to the Source, and striving to return art to the service of faith and civil institutions.

Part and parcel of our history and tradition, these paintings of the monasteries, dependencies, hermitages and the monks who live in them create a spiritual atmosphere that is intended to awaken and stimulate, in their profoundest significance, the notions of faith and of love for God and one's fellow man.

The Representatives and Principals
of the Twenty Monasteries
of Mount Athos

† Ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ΑΝΘΙΜΟΣ

Όταν ή καλλιτεχνική διάθεση, ή οποία είναι δῶρο Θεοῦ, παρακολουθεῖ τὸν καλλιτέχνη δημιουργὸ μέχρι ἀκόμη καὶ στὰ ὠριμα χρόνια τῆς ζωῆς του, τότε σημαίνει ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἐσῶτερος κόσμος τοῦ ταλαντούχου ἀνθρώπου διατηρεῖ τὴν φρεσκάδα τῆς δημιουργίας ποὺ φαίνεται, μὲ διεισδυτικὸ μάτι, στὴν καλλιτεχνική του παρουσία. Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει μὲ τὸν γνωστὸ τοῖς πᾶσι μεγάλο ζωγράφο καὶ ποιητικὸ ἄνθρωπο κ. **Εὐθύμιο Βαρλάμη**.

Συγκεκριμένα ἀναφερόμεθα στὴν πρόσφατη νέα καλλιτεχνική δημιουργία τοῦ **Εὐθυμίου Βαρλάμη** γιὰ τὸ πολυσέβαστο **Ἅγιον Ὄρος**. Τὸ **Ἅγιον Ὄρος** γιὰ τὸν **Βαρλάμη** εἶναι ἓνα πρότυπο ὑπερφυοῦς ζωῆς, ποὺ ἀποκαλύπτει μὲ ταπείνωση τὶς ἀξίες τῆς πνευματικότητος, τῆς κοινωνικότητος καὶ τῆς προσευχῆς, οἱ ὁποῖες εἶναι ἰκανὲς νὰ ἀντιταχθοῦν στὴν ἀπομόνωση τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ στὸν ἀπόλυτο ὕλισμό. Ἡ ὑποτίμηση τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ τὸ ὕλιστικὸ φρόνημα καταρᾶκωνουν τὸν ἄνθρωπο καὶ ὀδηγοῦν στὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν διάλυση τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Ὁ μοναχισμὸς τοῦ **Ἄθωνα** δὲν εἶναι ἄρνηση οὔτε τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, οὔτε τῆς κοινωνικότητος. Καὶ αὐτὴ ἡ θέση ἀνθίζει μέσα ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς ἀγωνίες γιὰ τὴν καταξίωση τοῦ μοναχικοῦ ιδεώδους. Τὸ **ἀγιώνυμο Ὄρος** εἶναι καρπὸς καὶ πνευματικὴ γεύση τῆς ἀπὸ αἰώνων ὀρθοδόξου χριστιανικῆς παραδόσεως.

Ἡ προσέγγιση τοῦ **Ἁγίου Ὄρους** ἀπὸ τὸν **Βαρλάμη** ἐπιχειρεῖται μὲ πολὺ σεβασμὸ στὴν ιερότητα τοῦ χώρου, κατὰ τέτοιο τρόπο μάλιστα, ποὺ ἀφήνει νὰ ἀναδύεται ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς ὑψιπετοῦς μοναστικῆς ζωῆς, τὸ ἄρωμα τῆς πνευματικότητος καὶ τοῦ λατρευτικοῦ θυμιάματος, ποὺ παρομοιάζεται μὲ τὴν προσευχὴ στὸν ἑσπερινὸ **«κατευθυνθήτω», «τὴν ἔπαρση τῶν χειρῶν»** καὶ τὴν **«θυσία ἑσπερινή»**. Όταν, ἡ θεὰ τῶν ἱερῶν συγκροτημάτων τῶν **Μονῶν**, τῶν ἱερῶν **Ναῶν**, τῶν παρεκκλησίων, τῶν ἱερῶν δωμάτων, τῶν ἱερῶν προσώπων, καὶ τοῦ φυσικοῦ-θείου περιβάλλοντος στὰ ἔργα τοῦ **Βαρλάμη**, συναντηθῆ μὲ τὴν διάθεση κάθε ἀγαθῆς ψυχῆς νὰ βιώσῃ τὴν ἀξία τοῦ **«ἀγίου»** τότε ἀνοίγει ὁ οὐρανὸς μὲ ἀπήχημα τῆς λειτουργικῆς προτροπῆς **«ἀδελφοί... ἄνω σχῶμεν τὰς καρδιάς»**. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐσωτερικὸ ἀπαύγασμα τῆς ψυχικῆς ὠριμότητος τῶν μοναστῶν τῆς ἀγιορείτικῆς πολιτείας ποὺ ἐπηρεάζει πνευματικὰ καὶ τοὺς πιστοὺς ποὺ ζοῦν στὸν περιεργὸ σύγχρονο κόσμο.

When the artistic disposition, which is a gift from God, follows the creative artist even into the mature years of his life, then it means that the whole inner world of the talented person retains the freshness of creation that is apparent, with a penetrating eye, in his artistic presence. The same goes for the very popular great painter and poetic man, Mr. Eftymios Warlamis.

We are specifically referring to the recent new artistic creation by Eftymios Warlamis about the most revered Holy Mountain. The Holy Mountain is for Warlamis a standard of supernatural life that uncovers with humility the values of spirituality, sociability and prayer, which are able to oppose the isolation of the human person and absolute materialism. The underestimation of human existence and the materialistic mindset degrade man and lead to the conditions for the disintegration of human society. The monasticism on Athos is not a denial neither of the true life, nor of sociability. And this statement blooms from within the struggles and agonies for the recognition of the monastic ideal. The holy-named Mountain is a fruit and a spiritual taste of the centuries old orthodox christian tradition.

The approach of the Holy Mountain by Warlamis is attempted with much reverence to the sanctity of the location, in such a manner even, that it allows the emanation from the depths of the sky-soaring monastic life, of the fragrance of spirituality and the ceremonial incense, that is likened to the vesper prayer *“Let my prayer be set forth”, the “lifting up of hands”* and the *“evening sacrifice”*. When the view of the sacred buildings of the monasteries, the holy temples, the chapels, the sacred abodes, the sacred persons, and the natural-divine environment in the works of Warlamis, meets with the inclination of every benevolent soul to live the value of *“holiness”*, then the sky opens under the drone of the liturgical exhortation *“brethren ...let us lift up our hearts”*. This is the inner radiance of mental maturity of the monks of the Athonic state that also affects spiritually the faithful living in the strange modern world.

The Metropolitan of Thessaloniki

†ANTHIMOS

Το Άγιον Όρος 01
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 180 X 160 cm

Mount Athos 01
oil and acrylic on canvas
2007, 180 X 160 cm

...Με τις νέες του αυτές προσπάθειες μας δίνει ο Ε. Βαρλάμης, όπως και μερικοί άλλοι, ένα μήνυμα της “Επιστροφής στο Θεό” και μέσα από την “παραστατική θεολογία”, ένα μήνυμα που πρέπει να προσέξει η Εκκλησία, αν δε θέλει να υπονομεύσει ακόμη και την ίδια της την υπόσταση, αποβαίνουσα και στον τομέα αυτό «στείρα» και «κουραστική».

Στα έργα του για το Άγιον Όρος που εκτίθεται στο χώρο αυτό, εμφανίζονται μερικές ομάδες συνθετικές μέσα στο ίδιο θέμα. Έτσι πρώτα υπάρχουν έργα ρεαλιστικά με κάποιες Ιερές Μονές, οι οποίες με την αρχιτεκτονική τους σύσφιξη, δίνουν την εντύπωση ανακτόρου όπως το Neuschwanstein, παρεκκλησία, σκήτες, καλύβες, φιάλες, αυλές, πύργοι, βουνά, κρημνοί και βράχοι, κήποι ταρατσωτοί, δένδρα, θάλασσες συχνά από ενδιαφέρουσες και απρόσμενες σκοπιές...

Ένα άλλο στοιχείο «Βαρλαμικό» τυγχάνει η χρωματουργία, η οποία ιδίως στην πρώτη ομάδα τυγχάνει εξπρεσιονιστική και κατά το μάλλον ή ήττον σύμφωνη προς τα φυσικά χρώματα του Αγιωνύμου τόπου. Εις την ετέραν ομάδα τα χρώματα είναι ενίοτε ηπιότερα.

Τέλος ο Βαρλάμης αποτολμά μία δύσκολη αισθητικά ομαδική απεικόνιση ολόσωμων και σε φυσικό μέγεθος μοναχών παραθετικά μέσα σ' ένα μικρό ειδικό χώρο, με τη μέλαινα εξωτερική τους αμφίεση, όπου το μαύρο χρώμα νοητέο όχι ως επενέργεια σκιάς, ή έλλειψη φωτός, αλλά ως χρώμα μ' όλο του βέβαια τον λειτουργικό συμβολισμό...

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΘΕΟ;

Δρος Αθανασίου Παπά, Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, Φανάρι

So with these new works of his, Efthymios Warlamis, and others like him, give us a message of a “Return to God” through a “visual theology”, a message that the Church must heed if it does not wish to undermine its own substance, proving in this sector as well both barren and boring.

While all treating the same subject, the works on Mount Athos in this exhibition can be divided in a number of interlinking groups. There are, for example, the realistic works, portraits of monasteries resembling fantastic castles (Neuschwanstein comes to mind) due to their “astringent architecture”, with their chapels, dependencies, cells, baptisteries, court-yards, towers, mountains, rocks, cliffs, seas, terraced gardens and trees, often painted from interesting and unexpected angles...

Another typical feature in Warlamis’ works is the use of colour, which particularly in the first group is almost expressionistic and more or less consonant with the colours of the Athonite landscape. In the other group, the colours are often more muted...

There is also an aesthetically difficult group portrait, full-length and life-size, of a row of monks in a confined space, the blackness of their outward garb perceived not as an effect of shadow or lack of light but as pure colour, with all its liturgical symbolism...

A RETURN TO GOD?

Dr ATHANASIOS PAPPAS, Metropolitan of Chalcedon

Το Άγιον Όρος 02
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 180 X 160 cm

Mount Athos 02
oil and acrylic on canvas
2007, 180 X 160 cm

...Για μια στιγμή κάποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι δεν υπάρχουν άνθρωποι σ' αυτές τις σκηνές, ή τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να υπάρχουν, για να μην καταστραφεί η μαγευτική αρμονία. Όμως οι μοναχοί είναι πραγματικοί. Πάνω στις προσωπικές ιστορίες τους έχουν ενδυθεί τα χυτά μαύρα ράσα για να μετατραπούν σε θεϊκή ουσία. Σαν σκούρα κυπαρίσια αποτελούν κομμάτι του τοπίου. Στο πρόσωπο του νεαρού μοναχού, όπως και στο αιωνόβιο πρόσωπο ενός γέροντα σπινθηροβολούν τα γεμάτα ζωντανό πνεύμα αστέρια ενός παιδιού. Ακτινοβολούν από ευτυχία, γιατί έχουν παραιτηθεί απ' το εφήμερο, όχι όμως απ' το αιώνιο.

Ο Βαρλάμης δεν απεικονίζει μόνο τα ζωγραφικά σώματα, αυτός φυτεύει τις όρθιες μορφές σ' ένα πυκνό άλσος, τους διαμορφώνει σε μια κοινότητα, σε μια ομάδα από ψάλτες κι αυτόν το χορό τον μετατρέπει σε χώρο. Αυτό είναι η καρδιά και ο πυρήνας αυτού του έργου. "Για μένα", δηλώνει ο Βαρλάμης, "αυτή είναι η ουσία του ελληνικού πολιτισμού".

Ενωμένους, τον ένα κοντά στον άλλο, στραμμένους προς τα επάνω με τις πτυχωτές φορεσιές τους, έκανε τους ψάλτες να μοιάζουν με μαύρους κίονες και να συνχωνεύονται σε μια ενιαία δομή. Τα σώματά τους έχασαν κάθε βάρος, έγιναν ένα κι η ψαλμωδία τους αναδύεται βαθιά μέσα απ' τη μια κοινή ψυχή τους. Αυτό είναι κάτι που δεν εντάσσεται σε καμμιά καλλιτεχνική σύλληψη, δεν είναι πλέον καμμιά ιδέα, καμμιά αλληγορία, αλλά η άμεση διακήρυξη της θρησκευτικής εμπειρίας. Ακόμη περισσότερο ένα καλλιτεχνικό έργο που γίνεται μια εξομολόγηση πίστης ή η ανακάλυψη μιας καινούργιας, πανάρχαιας τέχνης, που εννοείται μόνο σαν δωρεά και θυσία και που προκύπτει μόνο απ' το απόλυτο άδειασμα και την αφοσίωση.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Bernhard Antoni, Επιμελητής

...For a moment one could dream that there are no people in these scenes, or at least there shouldn't be any, to preserve the magical harmony. But the monks are real. They have pulled the black flowing habits over their histories in order to become divine beings. Like the dark cypresses, they are part of the landscape. The spirited stars of a child sparkle in the face of a young monk as well as in that of a centenarian. They are so radiantly happy because they have forsworn the ephemeral but not the eternal. In addition to painting their picturesque heads, Warlamis plants their erect figures together to form a dense grove; he binds them into a community, into a group of singers, and turns this choir into a space. It is the heart and nucleus of this cycle.

"To me this is the essence of Greek culture," Warlamis declares. Pressed close together and straining upwards, the folds of their robes fluted like black columns, the singers merge into a "building." Their now weightless bodies have become one, and their chant emerges from deep within a unified soul. This is beyond any artificial conception – no longer an idea or an allegory, but rather the direct manifestation of religious experience. An artistic project has become a declaration of faith, or the invention of a new age-old art that sees itself as a gift and sacrifice and can only emerge from total kenosis and devotion.

THE GARDEN OF THE VIRGIN

Bernhard Antoni, Curator

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΑΡΛΑ-

Το Άγιον Όρος, ένα ευρωπαϊκό έργο για την ειρήνη **Mount Athos, a european peace project**

Το Άγιον Όρος είναι η έμπρακτη εφαρμογή της Πολιτείας του Πλάτωνα, με την τάση να φτάσει στο ιδεώδες το οποίο καθορίζει τη δικαιοσύνη ανάμεσα στο άτομο και το σύνολο, δηλαδή στο άτομο και στην κοινότητα, στη σχέση της κοινότητας με την οικολογία και το κοινωνικό σύνολο.

Εδώ και αιώνες το Άγιον Όρος μας δείχνει ένα πρακτικό παράδειγμα της εξασφάλισης της πνευματικότητας, της ευθύνης της θρησκευτικής λατρείας και της αρμονικής επιβίωσης, μιας κι η ζωή των μοναχών είναι χωρισμένη στην εργασία, στην προσευχή και στον ύπνο και μπορεί έτσι να εξασφαλίζει και τις προϋποθέσεις, όχι μόνο για την καλλιέργεια της γης, - την παραγωγή οίνου, ελαίου και μύρων,- αλλά και τη διατήρηση και διάσωση παραδοσιακών επαγγελμάτων. Με την ξυλογλυπτική, τη μεταλλοτεχνία, αλλά και τη ζωγραφική της αγιογραφίας, οι μοναχοί συμβάλουν άμεσα στην τροφοδοσία όλου του ορθόδοξου χριστιανικού κόσμου με τα δικά τους προϊόντα.

Πρόκειται δηλαδή για ένα μοντέλο που στηρίζεται στην παράδοση πολλών αιώνων και καταφέρνει να ξεπερνάει όλες τις κρίσεις της ανοικτής κοινωνίας. Είναι παράδειγμα ειρήνης και ισορροπίας του ατόμου, που αναφέρεται σε εκείνη τη δικαιοσύνη όπου το δίκαιο δεν ορίζεται από τους ισχυρούς, αλλά από το «ευ πράτ-

Mount Athos is the real-life application of Plato's Republic, inclining towards that ideal which determines fair dealings between the individual and the whole, that is to say, between single persons and their community and of the community in relation to ecology and the social whole.

Mount Athos or The Holy Mountain as referred to by Greeks, has for centuries been a living example of maintaining spirituality, the sense of religious worship and of harmonious coexistence, given that the daily life of the monks is divided between work, prayer and sleep, and -in such way- ensures the preconditions to not only work the land (in producing wine, olive oil, and myrrh) but to also conserve and preserve traditional professions. With their woodcarving, metalwork, painting and iconography, the monks contribute directly by providing the entire orthodox Christian world with their products.

This is to say, that it is a model based on a centuries-old tradition that is able to surpass the crises that plague open societies. It is a paradigm of peace and balance of the self that relates to that form of justice which is not dictated by the powerful but by "fair practice",

τειν», όπως υποστηρίζει ο Σωκράτης.

Για τη μελλοντική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το Άγιον Όρος έχει μεγάλη σημασία, γιατί φέρνει μία εναλλακτική λύση στην υπερδύναμη της χρηματιστικής οικονομίας, με την ισορροπία, την αρμονία, αλλά και την με μέτρο παραγωγή.

Είναι ίσως ο πιο σημαντικός θησαυρός της Ευρώπης, η αξία του οποίου επιβεβαιώνεται στο πέρασμα των αιώνων και επίσης ένα παράδειγμα για τους νέους της Ευρώπης, που η πολιτική δεν μπορεί να τους ικανοποιήσει μόνο με την εξασφάλιση εργασίας στην βιομηχανική παραγωγή.

Το Άγιον Όρος έχει δηλαδή ένα σημαντικό ρόλο στην πνευματική ικανοποίηση των ανθρώπων και μία περιοδική επίσκεψη όπως και τα βιώματα στον άμεσο χώρο του Αγίου Όρους εξασφαλίζουν την ψυχική και πνευματική κατεύθυνση για τη γενική δικαιοσύνη και ειρήνη των λαών.

Με την έκθεση Άγιον Όρος, ένα σχέδιο ειρήνης όπως το ονομάζω, θέλω με τα έργα μου να παρουσιάσω αυτή την ομορφιά της ισορροπίας του ανθρώπου με τη φύση και της καλλιτεχνικής σύνθεσης της αρχιτεκτονικής με το θαυμάσιο τοπίο του Άθωνα.

as Socrates claims.

With regards to the evolution of the European Union, Mount Athos is of great significance because through balance and harmony and also through the measured production of goods, it provides an alternative to the all powerful financially driven market economy.

It can be argued that it is Europe's most important treasure, the value of which has been proven through the passing of ages, as well as being an example to the youth of Europe, who politics cannot satisfy by the mere provision of jobs in industry.

In other words, Mount Athos has an important role to play in people's spiritual gratification. A periodic sojourn on Mount Athos with the experiences to be gained there, ensure the psychological and spiritual direction for overall peace and justice for all.

Through my work at this Mount Athos exhibition, a project for peace as I call it, I aim to show the beauty to be found in the harmonious balance between man and nature and the artful synthesis between architecture and the exceptional landscape of Athos.

EFTHYMIOS WARLAMIS

Σκήτη
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 200 X 145 cm

Skete
oil and acrylic on canvas
2007, 200 X 145 cm

<p>Παρεκκλήσι λάδι & ακρυλικό σε καμβά 2007, 190 X 145 cm</p>	<p>Chapel oil and acrylic on canvas 2007, 190 X 145 cm</p>
---	--

Σκήτη Αγίας Άννας
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 190 X 145 cm

St. Anne's Skete
oil and acrylic on canvas
2007, 190 X 145 cm

Σκήτη Αγίου Παύλου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 170 X 145 cm

Saint Paul's Skete
oil and acrylic on canvas
2007, 170 X 145 cm

Μονή Σταυρονικήτα
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 150 X 145 cm

Monastery of Stavronikita
oil and acrylic on canvas
2007, 150 X 145 cm

Μονή Κασταμονίτου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 170 X 145 cm

Monastery of Kastamonitou
oil and acrylic on canvas
2007, 170 X 145 cm

Σκήτη Αγίου Ανδρέα
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 180 X 145 cm

St. Andrew's Skete
oil and acrylic on canvas
2007, 180 X 145 cm

Μονή Αγίου Παντελεήμονος
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 200 X 145 cm

Monastery of Panteleimon
oil and acrylic on canvas
2007, 200 X 145 cm

Όλη η κτίσι και τα χρώματα της φύσεως αλλοιώνονται θείως, ενδυόμενα μαρμαρυγή λειτουργικής κατανύξεως. Τα κτίρια γίνονται ανάλαφρα, ανασαίνουν και μιλούν. Οι λίθοι εν σιγή κρίζουν.

Αρχιμ. Βασιλείου: ΦΩΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΦΑΙΝΕΙ ΠΑΣΙ

All of creation and the colours of nature are divinely altered, assuming the sheen of liturgical reverence. The buildings become light, they breathe and speak. The stones cry out in silence.

THE LIGHT OF CHRIST LIGHTETH EVERY MAN
Archimandrite Vasilios

Μονή Δοχειαρίου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 160 X 145 cm

Monastery of Dochiariou
oil and acrylic on canvas
2007, 160 X 145 cm

Μονή Χιλανδαρίου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 180 X 145 cm

Monastery of Chilandari
oil and acrylic on canvas
2007, 180 X 145 cm

Μονή Καρακάλλου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 145 X 145 cm

Monastery of Karacallou
oil and acrylic on canvas
2007, 145 X 145 cm

Η Παράκληση των Μοναχών
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 810 X 145 cm

Monks Paraclesis
oil and acrylic on canvas
2007, 810 X 145 cm

Μονή Βατοπαιδίου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 170 X 145 cm

Monastery of Vatopedi
oil and acrylic on canvas
2007, 170 X 145 cm

Μονή Ξενοφώντος
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 170 X 145 cm

Monastery of Xenophon
oil and acrylic on canvas
2007, 170 X 145 cm

Μονή Παντοκράτορος
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 145 X 145 cm

Monastery of Pantocrator
oil and acrylic on canvas
2007, 145 X 145 cm

Μονή Εσφιγμένου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 200 X 145 cm

Monastery of Esphigmenou
oil and acrylic on canvas
2007, 200 X 145 cm

Μονή Διονυσίου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 145 X 145 cm

Monastery of Dionysiou
oil and acrylic on canvas
2007, 145 X 145 cm

Μονή Γρηγορίου
λάδι & ακρυλικό σε καμβά
2007, 190 X 145 cm

Monastery of Grigoriou
oil and acrylic on canvas
2007, 190 X 145 cm

Το πόσα τράβηξαν οι άγιοι κτίτορες, για να κτίσουν τα μοναστήρια, για να διοργανώσουν τις αδελφότητες, το περιγράφει ο βίος τους. Αλλά τα απερίγραπτα βάσανα και τις ανείπωτες ουράνιες χαρές που δοκίμασαν οι άγιες ψυχές τους, μόνο εκείνοι τα ξέρουν. Και είναι από εκείνα τα «άρρητα...α ουκ εξόν άνθρωπω λαλήσαι».

Αρχιμ. Βασιλείου: ΦΩΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΦΑΙΝΕΙ ΠΑΣΙ

What the holy founders suffered in order to build these monasteries and organise the brotherhoods is described in their Lives. But the unmentioned torments and ineffable heavenly joys that buffeted their sacred souls, only they know. And they are among the “unspeakable words, which it is not lawful for a man to utter”..

THE LIGHT OF CHRIST LIGHTETH EVERY MAN
Archimandrite Vasilios

Ο οικουμ. Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προσφέρει την εικόνα του Χριστού, έργο του Καθ. Βαρλάμη στον προκαθήμενο της εκκλησίας της Αυστρίας καρδινάλιο Cristoph Schönborn, στην επίσημη επίσκεψή του το 2004.

The Ecumenical Patriarch Bartholomew offers the painting of Christ, a work by Prof. Warlamis, to the Primate of the Austrian Church, Cardinal Cristoph Schönborn, during an official visit in 2004.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΒΑΡΛΑΜΗΣ

Ο Καθηγητής Βαρλάμης γεννήθηκε στην Ημαθία το 1942. Πολυμήχανος, αναγεννησιακός καλλιτέχνης, - αρχιτέκτονας, ζωγράφος, γλύπτης, designer, συγγραφέας και παιδαγωγός, - αγωνίζεται για το φως. Δουλεύει με τη χρωματική ποίηση της φύσης. και το πολύμορφο έργο του δεν αποκλείει κανέναν γιατί η τέχνη του αναφέρεται πάντοτε στο κοινωνικό σύνολο, στους ανθρώπους που αισθάνονται.

Από το 1974 ως το 1981 δίδαξε Αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο Εφαρμ. Τεχνών της Βιέννης και από το 1992 διευθύνει το Διεθνές Κέντρο Σχεδιασμού I.DE.A. που δημιούργησε στο Schrems της Αυστρίας.

Από το 2009 ίδρυσε και λειτουργεί στην Κάτω Αυστρία το Artmuseum Waldviertel που παρουσιάζει το συνολικό καλλιτεχνικό έργο του το Νοέμβριο του ίδιου έτους ο Πρόεδρος της Αυστρίας Dr. Heinz Fischer του απέμεινε το Μεγαλόσταυρο για τα Γράμματα και τις Τέχνες. Το Φεβρουάριο του 2010 η Ακαδημία Καλών Τεχνών της Ρωσίας οργάνωσε την έκθεσή του "Ποιητική Αρχιτεκτονική" στη Μόσχα και τον ανακήρυξε επίτιμο μέλος της, ενώ τον επόμενο Μάϊο το Πανεπιστήμιο Τέχνης & Design του Κλουζ τον αναγόρευσε επίτιμο διδάκτορα.

Μεγάλες εκθέσεις και πρωτότυπα καλλιτεχνικά project του παρουσιάστηκαν με επιτυχία σε μουσεία και πινακοθήκες σε όλο τον κόσμο. Το 2011 στο Artmuseum Waldviertel παρουσιάστηκε η κορυφαία καλλιτεχνική και πνευματική δημιουργία του "Ο Χριστός Σήμερα" που τον επόμενο χρόνο μεταφέρθηκε στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης και το 2013 στο Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο στη Βέροιας.

Η έκθεσή του "Άγιον Όρος", που παρουσιάστηκε το 2008 στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης και το 2011 στο Βυζαντινό και Χριστιανικό μουσείο της Αθήνας, το 2013 θα εκτεθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες.

Συνεργάστηκε με το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης και την Εκκλησία της Ελλάδος, τιμήθηκε από την Ευαγγελική Εκκλησία στην

ΕΦΘΥΜΙΟΣ WARLAMIS

Professor Warlamis was born in 1942 in Greece. A resourceful renaissance artist: architect, painter, sculptor, designer, author and pedagogue that struggles for light. He works with the chromatic poetry of nature. His art always refers to the community and "responds" to the needs of the times and people.

He studied at the University of Vienna where he later taught as professor of Architecture from 1974 to 1981. Since 1992 he is the Director of the International Center for Art and Design, I.DE.A., which he founded in Schrems, Austria.

In 2009 the "Kunstmuseum Waldviertel" in Lower Austria was inaugurated. An art museum that Warlamis himself created and hosts his entire artistic work as well as the experiential approach to Art that he advocates. In December 2009, at the request of the Federal President, Dr. Heinz Fischer, Prof. Warlamis was decorated with the "Austrian Grand Cross of Honor for Science and Art". In February 2010 his exhibition "Poetic Architecture" opened in Moscow, at the historical premises of the Russian Academy of Fine Arts of which he was nominated an honorary member. In May 2010 the Art and Design University of Cluj, Rumania, awarded him an honorary doctorate in recognition of his total artistic and design work.

He is known for the great art collections that he has created (Alexander, Mother Olympiad, Mozart, Mount Athos, Christ Today) which have been displayed quite successfully in prominent museums and galleries all over the world. He has worked with the Ecumenical Patriarchate of Constantinople and the Church of Greece. He was decorated by the Evangelical Church in Austria and in 2010 he was granted a personal audience by His Holiness Pope Benedict at the Vatican.

In 2011 his outstanding artistic creation, the collection "Christ Today", opened at the Waldviertel Art Museum. In 2012 it was displayed at the Museum of Byzantine Culture of Thessaloniki and soon after, in 2013 at St. Paul's Cultural Center in Veria.

His collection "Mount Athos" that was presented in 2008 at the Museum of Byzantine Culture of Thessaloniki and then on, in 2011 at the Byzantine & Christian Museum of Athens, will be on display in 2013 at the premises of the European Parliament in Brussels.

Region of Central Macedonia

Religious Destinations Churches and Monasteries

The Cycle:
Pittura Metafisica
 oil on canvas

Page	Dimensions
9	80 X 70 cm
10	65 X 90 cm
12	65 X 90 cm
16	90 X 65 cm
46	100 X 85 cm
47a	100 X 90 cm
47b	100 X 85 cm
47c	65 X 90 cm
47d	70 X 100 cm

The Cycle:
Gloryfying (doxastika)
 oil on canvas

Page	Dimensions
3	100 X 80 cm, detail
14	100 X 85 cm
18	90 X 65 cm
22	60 X 130 cm, detail
49	100 X 85 cm
50	100 X 80 cm, detail
51	100 X 80 cm

Ευθύμιου Βαρλάμη Efthymios Warlamis

“Το Άγιον Όρος,
ένα ευρωπαϊκό έργο για την ειρήνη” “Mount Athos,
a european project for peace”

Έκθεση
υπό την αιγίδα
της αντιπροέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Ευρωβουλευτού Άννης Ποδηματά
Exhibition
under the auspices
of the vice president of the European Parliament
MEP Anni Podimata

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο- Βρυξέλλες
Αίθουσα Yehudi Menuhin
European Parliament-Brussels
Yehudi Menuhin Hall

Μάρτιος - Απρίλιος 2013
March - April 2013

Με την υποστήριξη
του Υπουργείου Εξωτερικών
του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού & Αθλητισμού
του Υπουργείου Τουρισμού
του Υπουργείου Μακεδονίας Θράκης
και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
With the support of:
Ministry of Foreign Affairs
Ministry of Education & Religious Affairs,
Culture & Sports
Ministry of Tourism
Ministry of Macedonia and Thrace
and the Region of Central Macedonia

österreichisches kulturforum^{brn}

ETHNIKI
FIRST IN INSURANCE

IMPRESSUM

LAYOUT I.DE.A. Designcenter
Bernhard Antoni, Ruth Schremmer

© TEXT copyright by the authors

PHOTOS: I.DE.A. Designcenter
Karin Antoni

EDITING: Πειραματικό Εργαστήριο Βεργίνας
art.vergina@gmail.com

EDITOR THE WALDVIERTEL ART MUSEUM,
AUSTRIA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

HELLENIC REPUBLIC
REGION OF CENTRAL MACEDONIA

ISBN: 978-3-900552-56-5

ART CENTER OF VERGINA
art.vergina@gmail.com